

N:o 108.

Af herr **J. Eliasson**, om uppsägning af bestående handels-
traktater med Frankrike och Spanien m. m.

Redan när den med Frankrike nu gällande handels- och sjöfartstraktaten ingicks, uttalades från flera håll, att det vore olämpligt att genom tarifftraktater binda sin sjelfbestämningsrätt öfver tulltaxan. Det vore så mycket olämpligare, som syftet med tullbeskattningen ej vore endast att åt statsverket förskaffa inkomster, utan äfven att derigenom bereda erforderligt skydd åt landets produktion gent emot utlandets. Under de år, som gått till ända sedan traktaten afslöts, hafva olägenheterna af dess bestämmelser allt tydligare franträdt, förorsakade af en enorm öfverproduktion i utlandet och deraf uppkommen svårighet att afsätta våra alster. Svårigheterna hafva väsentligen ökats därför, att Sveriges med flertalet andra magter ingångna fördrag om behandling som den mest gynnade nation medförde, att åt Frankrike beviljade förmåner komma alla andra stater till godo. Dessa olägenheter hafva ock flere gånger blifvit så väl af regeringen som Riksdagen erkända. Så anhöll Riksdagen i skrifvelse år 1886, att Kongl. Maj:t måtte hos franska regeringen utverka sådan ändring i traktatens bestämmelser, att den å fransk sida betingade tullfrihet å jernvägsskenor, maskinerier, redskap och verktyg måtte upphöra, hvarjemte påvisades, att till Sverige infördes från Frankrike, mot den lägre tull, som för bränvin och sprit af vindrufvor vid direkt införsel sjöledes på fat vore bestämd, dylika varor, som påtagligen ej kunde vara tillverkade af vindrufvor, hvarför Riksdagen anhöll, att Kongl. Maj:t ville med franska regeringen träffa aftal om fastställande af mera tillfredsställande kontrollåtgärder. Framställningen lemnades i förra delen utan afseende, men ledde i senare till ändrade bestämmelser, om hvilka man dock kan utan fara för misstag säga,

att de endast medförde en ändring i form, men ej i sak. I skrifvelse 1888 upprepade Riksdagen sin år 1886 gjorda framställning i fråga om utverkande af befrielse från traktatens bestämmelser om tullfrihet för jernvägsskenor m. m., men de i anledning häraf uppkomna underhandlingarna ledde ej till något resultat, då Frankrike förklarade sig obenäget medgifva den begärda förändringen. Att äfven i andra afseenden traktatens bestämmelser ej äro lämpliga, har flere gånger blifvit af Riksdagen uttaladt.

Genom lemnande af uppdrag åt tullkomitén att utarbeta förslag till tulltaxa, innefattande de bestämmelser, som finnas böra gälla efter utgången af nu bestående tarifftraktater, har ock Kongl. Maj:t på det otvetydigaste sätt erkänt behofvet af ändrade bestämmelser.

Hvad vår utförelse till Frankrike beträffar, så har den ingalunda af traktaten haft de fördelar, som man hoppats, hvilket vår statistik till fullo bekräftar. Denna utförelse består hufvudsakligen af hafre, jern och trä, men afsättningen af dessa artiklar bestämmes visserligen ej af den ringa tull-lindring, som traktaten förskaffar vissa af dem, utan den bestämmes af Frankrikes behof af dessa råvaror och halffabrikat.

Angående sjöfartstraktaten åter, så äro de förmåner, som vi genom den anses hafva förvärfvat, medgifna äfven andra sjöfartsidkande nationer, och den mot traktatens anda om ock ej mot dess bokstaf stridande åtgärden att bevilja seglationspremier har dertill i väsentlig grad paralyserat de medgifna förmånerna.

Öfvergår man härefter till den spanska traktaten, så möta äfven der förhoppningar, som visserligen ej realiserats. Det framgår, om man jemför de vunna resultaten med de förespeglingar, som i skrivelser och telegram vid frågans behandling framkommo. Traktaten synes hufvudsakligen tillkommen ur hänsyn till ett enda affärsintresse, att bereda möjlighet att i Sverige rena utländsk sprit för utförelse till Spanien. Någon större vinst för landet af denna industri har man väl ej erhållit, men deremot hafva de förvecklingar med Spanien, hvartill traktatens bestämmelser gifvit anledning, framkallat en önskan att så fort sig göra låter få traktaten upphäfd.

Vid betraktandet af traktaternas olägenheter får man ej lemna ur sigte, att deras bestämmelser vidt skilja sig från hvad som anses önskvärdt och lämpligt vid hvarje tullbeskattning. Man önskar ju i främsta rummet och såsom en rättvisa att med hög tull, lämpad äfven något efter varans värde, träffa hvad som rubriceras såsom lyx- och öfverflödsvaror, men i traktaterna är en låg afgift bestämd för många af de artiklar, hvilka som sådana anses. Så t. ex. får siden ej tullbeläggas med mer än 2 kronor 80 öre, då det i vårt närmaste grannland Danmark drager en tull af 8 kronor, allt per kilogram. Än mera träder det antydda förhållandet i ögonen be-

träffande artiklarne konjak och vin. Medan här i landet tillverkade spritvaror äro i nykterhetens och sedlighetens intresse belagda med dryga tillverknings- och försäljningsavgifter, får den s. k. konjaken införas mot en väsentligt lägre afgift än den eljest bestämda, och vin, som ofta består endast af vederbörligen beredd sprit, emot en afgift af 15 öre per liter, motsvarande ungefär $10\frac{1}{2}$ öre per butelj. Dessutom finnes i den spanska traktaten en bestämmelse, som förbjuder att pålägga det spanska vinet någon konsumtionsavgift, och hvilken efter mitt förmenande kränker Riksdagens beskattningsrätt.

De med Frankrike och Spanien ingångna traktaterna löpa till ända den 1 februari 1892, om de ett år förut blifvit uppsagda. Riksdagens framställningar om ändringar i deras bestämmelser, och Kongl. Maj:ts erkännande af det berättigade i dessa framställningar gifva tydligt vid handen, att traktaterna i sin nuvarande form ej äro för våra förhållanden lämpliga. Då från svensk sida gjorda försök att utverka behöfliga förändringar alltid strandat mot de respektive regeringarnas obenägenhet att medgifva någon som helst sådan, medan traktaterna ännu äro i gällande kraft, så synes häraf, att deras uppsägning är för vinnande af rättelse det enda verk samma medlet.

Af dessa anledningar vågar jag vördsamt hemställa,

a) att Riksdagen ville för sin del besluta uppsägning af nu gällande handels- och sjöfartstraktater med Frankrike af den 30 december 1881 och med Spanien af den 18 januari 1887; samt

b) att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller, det Kongl. Maj:t måtte vidtaga sådana åtgärder, att traktaterna upphöra att vara gällande den 1 februari 1892.

Om remiss till bevillningsutskottet anhålles.

Stockholm den 23 januari 1890.

Jan Eliasson,
från Upsala län.